

КОМУНІЗМ СЕРЕД УЧИТЕЛІВ

НЮ ЙОРК. — Професор Бруклінського каледжу, Бернард Гребанієр, заявив перед спеціальним комітетом дослідів комунізму в школах, що в Бруклінському каледжі було щонайменше дев'ятьох професорів, які займалися ширенням комунізму серед студентства, а навіть творили з них комуністичні ячейки. Гребанієр назвав тих професорів по імені. Він сам належав до них.

ДАЕС ЗНОВ ВІДКРИВАЄ САБОТАЖІ.

ВАШІНГТОН. — Конгресмен Даєс заявив, що в одній фабриці літаків, в якій роблять дуже важні експерименти над новим моделем воєнного літака, було щонайменше п'ять виразних випадків саботажу. Раз хтось устроїв залізну штабу до мотору літака, коли той мав піднятися вгору. Два рази хтось повідкручував важні шруби, так що літак був би в повітрі розлетівся. Інший раз хтось так покрутив мірники газоліни, що вони були б показували велику кількість газоліни навіть колиб газоліна цілком вийшла.

КАНАДА ОБМЕЖУЄ ІМПОРТИ З АМЕРИКИ.

ОТАВА. — Канадський уряд заборонив імпорту різних люксових предметів з Америки, щоб на те місце спроваджувати конечні воєнні продукти. Також уряд обмежив ввіз автомобілів, тютюну, напитків, пушкових харчів, порцеляни, фотографічних апаратів меблів, спортивних виробів та деяких електричних виробів.

УХВАЛА ЗАКОНОПРОЄКТУ ЛОГЕНА-ВОЛТЕРА.

ВАШІНГТОН. — Палата представників великою більшістю голосів ухвалила законопроект Логена Волтера на основі якого всі потягнення державних агентур, зокрема комітетів взаємодієносин праці, можна буде оспоровати в суді. Представники адміністрації старалися всіма силами не допустити до ухвалення цього законопроект, але подібно як в сенаті, також в палаті представників до републиканців прилучилась велика кількість демократів і разом вони переголосували цей законопроект. Під час голосування була прийнята лиш мала частина конгресменів, всіх 217. Решта порозідилась в ріжні сторони. З прийнятих 176 голосувала за законопроект, решта проти. Як говорять представники уряду, президент цілком певно поставить „вето” на цей законопроект і його не підпише.

ПОЧАВСЯ ОПЕРОВИЙ СЕЗОН.

НЮ ЙОРК. — Серед блеску і привабливості ріжних „великих риб”, ньюйорська Метрополитен Опера розпочала цьогорічний сезон виставою опери Верді „Масковий Баль”. Всі місця були випродані. Цей сезон зачався з такою зміною, що ложі в опері не є приватною власністю нечисельних американських мільонерів тільки є власністю опери і її кожний раз вона може продавати іншим людям. Внаслідок цієї зміни деякі багаті не могли дістати місця і мусили йти до дому.

БРАК ЦИНКУ.

РОМ (Ню Йорк). — Предсідник місцевої компанії міді, Доналд Далас, заявив, що Америка в останніх часах дуже необережно поступала дозволяючи експортерам вивозити до Японії цинк. Внаслідок того запаси цинку в Америці дуже обмежені, так що нема чим задоволити потреб власного зброєння. А цинк у виробі зброї та амуніції дуже потрібний.

ПРЕЗИДЕНТ ВІЙХАВ ДО МАЯМІ.

ВАШІНГТОН. — Президент Рузвельт ввійхав поїздом до Маямі. Там він всьде на воєнний корабель „Тоскалуза” та подається далі на Карибське море, на яким будуть відбуватись морські маневри. Президент тжкож огляне новонабуті бази.

ЛЕГІ ПРО МАРТИНИК.

НЮ ЙОРК. — До Ню Йорку прибув з Порто Ріка адмірал Легі, якого Рузвельт недавно назначив амбасадором до Франції. Легі заявив, що це перший випадок в Америці, що президент назначив військовця дипломатичним представником. Про французький острів, що знаходиться на Карибському морі, Мартиник, Легі заявив, що він дуже надавався на базу для американських воєнних кораблів. На запит журналістів чи він у Франції буде добиватись відступлення цього острова, Легі сказав, що нічого не знає, а довідається щойно від секретаря Гола, що має в Франції робити.

ЗА ПОПРАВУ КОРМУ.

ВАШІНГТОН. — На конвенції реставраторів виголосила доклад члениця ради в справах зброєння, пані Герієт Еліот, і сказала, що 45 мільонів людей в Америці не відживляється так, як повинні, занедаючи потребу ріжних живин. Реставратори можуть в тім напрямку виховувати загаль, а також самі відповідно приправляти potravu, говорила пані Еліот.

УКРАЇНСЬКІ СПРАВИ В КАНАДІЙСЬКІМ ПАРЛЯМЕНТІ

Посол українського походження до канадійського парламенту з Вегривільської округи, Антін Глінка, виголосив у парламенті промову про те, як деякі кола в Канаді внаслідок необережності чи браку такту, роблять вислови, що викликають расові упередження. Першою ціллю в Канаді є досягнута цілковита єдність, говорив він. А деякі високопоставлені особи вражають інші національності, неанглійського походження, в тім українців, до тої міри, що розбивають національну канадійську єдність. Посол Глінка на основі статистичних даних наводив, що хоч у провінції Саскачеван є 10% українського населення, то те населення вислало поверх 10% новобранців до війська. Глінка також наводив слова покійного віцекороля Канади, Лорда Твідсмюра, який в найкращих словах висказувався про канадійських українців, хвалив їх історичну минушину, та національне мистецтво і закликав, щоб ті культурні цінности вони далі заховували в Канаді. Лорд Твідсмюр дослівно про українців сказав: „Український елемент є дуже цінний для Канади. Я хочу вам сказати ось що: Ви прийняли льояльність і обовязки, разом з привілеями канадійських громадян. Але я бажаю, щоб ви також пам'ятали про свої старі українські традиції, ваші гарні вишивки, народні пісні та легенди. Я не вірю, що який небудь нарід може бути сильний, коли він не держить звязку з цілою своєю минушиною”.

У відповідь на слова посла Глінки забрав голос посол британського походження, Токер, та погратулював йому за висказані думки. Токер погоджувався, що національні меншини в Канаді, зокрема українці, є цінний елемент і всякі вражючі завваги на його адресу не повинні мати в Канаді місця.

ХОТІВ БИ СОЮЗУ З СОВЕТАМИ

Науковий дослідник підбігунових околиць, Вілгальмюр Стефансон, що з припорушення американських летунських ліній довгий час перебував на Алясці, повернувши звідтам, заявив, що Злучені Держави Америки повинні увійти в тісний союз з Соведами. Америка може з Соведами основно ріжнитись що до внутрішнього устрою, Соведи можуть собі мати комунізм, а Америка капіталізм, говорив він. Але в таких справах, як дослід хліборобства в північних полосах, раціональна рибна господарка на північних морях та натиск на Японію, щоб та „притримувалась” рибних договорів, можна з Соведами домовитись, говорив він.

П'ЯТЬ ТИСЯЧ ІТАЛІЙЦІВ ПІДДАЛИСЬ ГРЕКАМ В АЛЬБАНІЇ

Грецькі звідомлення доносять про нові досяги грецької армії й стратегії. П'ять тисяч окруженого італійського війська здалось і попало в полон. Таким чином решта італійської армії знайшлася в дуже критичному положенні і була змушена відступати з великим поспіхом, залишаючи грекам великі склади воєнних матеріалів. В іншому місці, на півночі, грецькі частини наступають в напрямі міста Тірани, столиці Альбанії, від якої віддалені вже всього яких 30 миль.

БРИТІЙСЬКИЙ КОНВОЙ ЗААТАКОВАНИЙ ПІДВОДНИМИ ЛОДКАМИ

Бритійський конвой, в якому має бути вісім торговельних кораблів і який має знаходитись на морі, у віддалі яких 400 миль від берегів Ірландії, зістав заатакований німецькою субмариною, а можливо двома. Між ними, що потерпіли від торпедування є корабель „Віктор Рос”, що має 12,247 тон поємности. Інший корабель, що подав відомість, що він торпедований і потопав, мав зо собою крім своєї корабельної мужви ще моряків, що їх вирятував на морі, коли їхній корабель зістав знищений. Як виходить, то конвой був теж атакований з боку літаків.

ВІД НОРВЕГІЇ ДО ЕСПАНІЇ

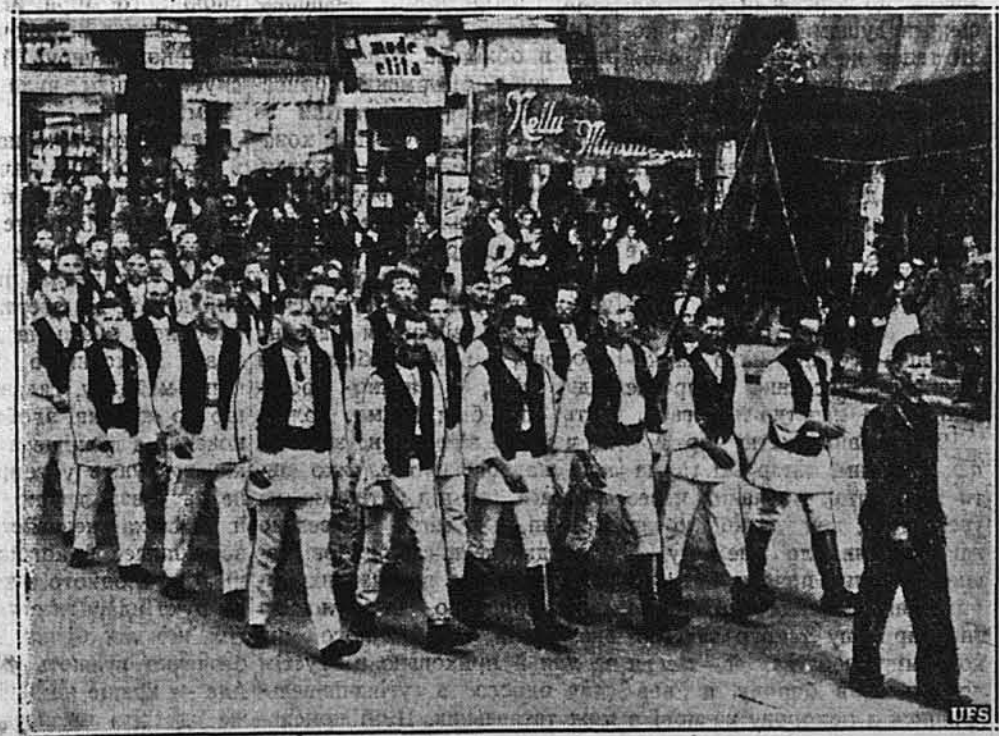
Ось це є простір, на яким тепер оперують день за днем британські летуни, не оминаючи, очевидно, властивої цілі: Німеччини з Берліном.

ПРОБУЮТЬ ОСЛАБИТИ БРИТІЙСЬКІ ЗВІТИ

Італійці не можуть дарувати британцям, що ті постійно далі твердять, що завдали італійській флотії важкі удари. Тому збирають докупити дотеперішні виследи своїх летунських налетів на британські морські бази і оголошують, що в Александрії, себто в африканській пристані, знищили один панцирник і один контрторпедовець, запалили два інші кораблі, спалили митовний дім та вбили до 200 осіб, головно військових.

САВТГЕМПТОН ДУЖЕ ПОТЕРПІВ

З британського звідомлення виходить, що місто Савтгемптон, що відоме як пристань і промисловий центр, таки дуже потерпіло від німецьких бомбардувань.

РУМУНСЬКА ЗАЛІЗНА ГВАРДІЯ В ПОХОДІ
Як бачимо, поважну частину гвардії становлять селяни.

НІМЦІ ВИСИЛАЮТЬ ЩОРАЗ БІЛЬШЕ ВІЙСЬКА ДО РУМУНІЇ

БУДАПЕШТ. — З Німеччини вислано через Словаччину і Мадярщину чотири нові дивізії німецького війська до Румунії, щоб „завести там порядок”, а в першу чергу охоронити нафтові терени перед румуно, в чому Німеччина особливо заінтересована. Ті чотири дивізії то є всього 60,000 війська. Та разом з тим військом, що вже є в Румунії, має бути всього разом, як кажуть, до пів мільона нацистівського війська на румунській території.

НІМЕЦЬКА ПАРАДА В РУМУНСЬКІЙ СТОЛИЦІ

БУКАРЕШТ. — Німецькі війська, що стоять залогою в Букарешті, відбули велику військову парад, витаючи таким способом приступлення Румунії до „Потрійного Союзу”. „Курунтул”, часопис Залізної Гвардії, надає тій приналежності Румунії до спілки тоталітарних держав „велике політичне й військове значіння”. Підчас паради молодий король Михайло стояв на трибуні й відбирав салют від німецьких частин, що переходили. Біля нього стояв прем'єр, ген. Антонеску. Американський кореспондент подає, що населення відносилось холодно до німецького війська, але зате витало переїздяючого короля Михайла.

ЗАПОВІДАЄ „БЕЗКРОВНУ РЕВОЛЮЦІЮ”.

БУКАРЕШТ. — Румунський прем'єр заповів, що край мусить перейти основні зміни, але це буде „безкровна революція”. Далі дав до розуміння, що Залізні Гвардія перебере у свої руки всю владу. Тимчасом Антонеску видав гострі розпорядки, що мають спинити хаос серед самої Залізної Гвардії, яка розбилася на три часті. Одна стоїть при уряді, друга їде за батьком воїного тому два роки Кодреану, а третя шукає нагоди, де можнаб щось зрабувати і нажитись чужим добром. Розпорядок ген. Антонеску зносить поліцію, зложену з легіонерів, себто з членів Залізної Гвардії, як теж обмежує ношення зелених сорочок та членство в Залізній Гвардії. Тільки питання, чи ті зарядження буде кому виконувати. Передше Залізні Гвардія начисляла всього яких 6,000 членів, а в останніх днях вона збільшилась напливом ріжного елементу і начисляє вже до 200,000 членів.

ПРОТИ „ПЕРЕБІЛЬШУВАНЬ”.

БУКАРЕШТ. — Офіційно звернено увагу чужинцям кореспондентам на ті „перебільшування”, що появились в часописах чужих країв. Американського кореспондента уряд запевнив, що не було ніякого жидівського погрому в Брасові, про який розписалась світова преса. Також не було самогубств з боку тих, що постріляли 64 визначних діячів з часу панування короля Кароля, що ніби завили в тому, що вбито Кодреану і його товаришів. Тепер лишається відповісти тільки на питання: Хто пускає в світ ті висти?

ОДНО „ПЕВНЕ” САМОГУБСТВО.

БУДАПЕШТ. — До Мадярщини дійшли відомости, що офіційно стверджено румунською владою, що поповнив самогубство Іон Алексіану, що був губернатором букарештської округи за Кароля. Його Залізні Гвардія вважала головним винником вбивства Кодреану.

НАТИСК НА ШВАЙЦАРІЮ.

БЕРН. — Одночасно атакують Швайцарію німецькі й італійські газети за те, що ніби вона не є неутральна, а „про-бритійська”.

НОВІ ЛІТАКИ.

МІЛЯНО (Італія). — Заповідають що будуть випущені незабаром нові італійські літаки, що літатимуть дуже високо і дуже скоро зо звичайним пропелером. Новий винахід має „зреволюціонувати” летунство.

ГРЕКИ В СЕБЕ В ДОМА.

АТЕНИ. — Американський кореспондент Дж. Олдрідж, що є з грецькою армією, каже, що греки всюди в горах як у себе в дома, бо з ними є місцеві селяни, що визнаються на всіх стежках. Гірський терен, студінь, дош і болото є перешкодою, щоб скоро поступати вперед. Тому греки їдуть вперед, але поволи, хоч певно. І треба багато амуніції. Людей в тій війні не гине багато. На одну людину, щоб її вбити, треба пересічно 10 гарматних стрілів і 200 кісових куль.

ЯПОНЦІ ПРОТИ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

ТОКІО. — Амбасада Злучених Держав мусить мати окрему поліційну охорону, бо відбувають проти-американські демонстрації, спричинені головним тим, що Вашингтон рішив дати позицію урядови ген. Ченг Кай-шека та відноситься ворожо до уряду Ванга, визнаного Японією.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)

FOUNDED 1893.

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед
появою числа, в котрім оголошувач хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

3 Канади належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Тел. „Свободи“: B'Erren 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: B'Erren 4-1016.
4-0807.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ЦАРСЬКИМИ СЛІДАМИ

Російські більшовики люблять виступати перед світом за пропагандою, що більшовицька політика є революційним переворотом в історії російської держави. Вони залюбки перераховували одну ділянку державного життя за другою й вказували, як більшовицький уряд зірвав зовсім з минулим, як він повернув суспільне й державне життя на зовсім нові тори.

Цю революційну пропаганду російські більшовики піддержували навіть тоді, як більшовицька верхівка під кермою Сталіна пішла навіть на особисті величання „вождя“ на взір величання царя, деколи посуваючись ще далі його. На всяких демонстраціях у більшовицькій Росії появилися цілі процесії портретів Сталіна, гебій Сталін мав заступити всі портрети царів і всі святі ікони; появилися фільми, в котрих Сталіна рівняно з царем Петром Першим; — а більшовицька пропаганда поза границями все ще говорила про нову революційну політику більшовицького уряду.

Повернувся Гітлер зі своєї дороги опозиції проти більшовиків та зробив з ними угоду, завертаючи в цей спосіб на традиційну політику німецьких цесарів. У той самий час більшовицький уряд повернувся на традиційну політику Росії супроти Німеччини. Однак загранична пропаганда все ще нашіпувала про тайну або можливу явну ворожнечу більшовицької Росії до Німеччини. Поїхав у Берлін з поклоном до Гітлера самий особистий представник Сталіна, Молотов, а більшовицька пропаганда все ще без сорому говорила про нову політику революційної Росії.

Серед цієї загальної і певно з центру диктованої пропаганди виринають більшовицькому представникові в Болгарії замітні слова щирости. Говорив він щоправда лише про відносини Росії до Болгарії, але сказав він при тому слова, які мають ширше значіння. „Росія все піддержувала й далі піддержує Болгарію“, — говорив він. Цими словами він натякував очевидцю на царський уряд. Признався він ними, що більшовицький уряд у заграничній політиці веде далі ту політику, яку вели російські цари. Яку політику царський уряд вів на Балкані, знаємо: імперіалістичну, себто намірену на поширення впливів і інтересів Росії. В цій цілі царат піддержував панславянську ідеологію, в тій цілі підпирив самостійність сербів, болгарів і греків, у той самий час, як топив у крові самостійницькі рухи українців, поляків і фінів.

Цього останнього советський представник до болгарського царя не сказав, але поневолені народи більшовицької Росії досі діються, так певно станеться й тепер: на приказ московського уряду будуть агенти старатися ще пропагувати думку про революційний зворот Москви супроти „інородців“, але остаточно й в цьому згляді Москва колись скине маску так само цинічно, як це робила в інших справах.

ДВАДЦЯТЬТРЕТА РІЧНИЦЯ ЖОВТНЕВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

(Для „Свободи“ з Європи).

Річниця ця замітна не тим, як її святкують в мурах со-вєтської в'язниці народів, а тим, в яких міжнародних об-ставинах відбувається вона цього року. В межах СРСР її відбувається як звичайно збільшенням господарського визиску населення, запровадження нових приписів при-мусу, гноблення, поневолення, московщення. Але це ані трохи не перешкадає тому, що в цій „святі“ беруть участь і уряди трьох великодержав, Німеччини, Італії і Японії. Европейська преса звернула на-лежну увагу на те, що міністри закордонних справ цих держав злучили не лише потріб-ним союзом, а й все ще не скасованим формально проти-комуністичним пактом, зяви-лись вперші на урочистих при-няттях, урядовими советськи-ми амбасдами, як що року, в Берліні, Римі і Токіо.

Щоб себе винищували...

Один поважний швейцарсь-кий дневник звернув слушно увагу на те, що двадцять три роки тому, в кінці світової війни, московський уряд так, як тепер, полишив західні ве-ликодержави і порозумівся в Бересті з Німеччиною. Днев-ник цей згадає також те, що писав тоді з цього приводу головний автор цього миру, організатор червоної армії, Лев Троцький. А саме він твердив, що Росія може за-ключити мир з Німеччиною лише тому, що ця перебуває у війні з іншими капіталістич-ними державами, себто, щоб не перешкаджати капіталі-стичним державам нищити од-на одну. Незвичайно характе-ристичним і гідним уваги є той факт, що протягом цих двадцяти трьох років відноси-ни поміж „капіталістичними“ державами і СРСР в своїй о-снові зовсім не змінилися. Місце Троцького заступив йо-го заступник партійний ворог, Сталін, що після припущен-ня його вбивників, але він ані трохи не змінив міжнародних „засад“ більшовизму, себто становища московського ім-періалізму супроти інших на-цій і держав. Колиб на його місці був Троцький, або прий-шов завтра хтось інший з мо-сковських можновладців, по-літика їх різниться б дуже мало від того, що чинить те-пер „геніальний, великий“ і такий інший „керманіч світо-вого пролетаріату“.

До боротьби з „буржуазними урядами“

Невтральна преса звернула слушно увагу й на те, що в той час, коли міністри закор-донних справ держав потрібно-го союзу брали участь в свя-ті жовтневої революції в до-тичних советських амбасадах, советське радіо закликала в найбільш демагогічний спосіб пролетарів як цих так і всіх інших „капіталістичних“ держав до збройної боротьби проти „буржуазних“ урядів. Коли японський амбасадор в Берліні пише в тамошній „Европейше Ревю“ про май-бутню участь СРСР з „його невичерпальними природними скарбами“ в майбутнім спів-робітництві держав Еврозії; чи коли „Регіме Фашіста“ за-певняє, що Італія не має нічо-го проти СРСР, бо больше-визм визнає тепер і родину і гієрархію, то виникає пита-ння, для кого і для чого пи-шеться подібні річі. В Берліні і Токіо знають же чудово, що московський імперіалізм все знайде ужиток навіть і для вдєсятеро більших природних і інших видушень з понево-лених націй скарбів і уживати-ме їх завжди як і тепер ужи-ває виключно для руйнування „капіталістичного оточення“. Що стоїть на перешкоді до дальшого розвитку моско-вського хижачства. Так же до-бре знають і в Римі, що мо-сковська збудована на понево-ленні чужих націй гієрархія з національною італійською ні-чого спільного не має; як там знають також, що родини в СРСР руйнуються гірше ніж колись наслідком постійного зросту визиску жіночої праці в копальнях, при джерелах нафти, в ліярнях криці та при інших найтяжчих працях. Не поліпшує стану родини і про-мислове кріпацтво для хлоп-ців від шістнадцятого року. Знають, розуміється, дуже до-бре і в Москві, чого варті су-часні вияви „прихильности“ урядових кол держав потріб-ного союзу до московського уряду.

Роля Балкану.

Новий пароксизм „зближен-ня“ держав потрібного союзу до Москвицини засовують вистарчально сучасні обстави-ни війни, яка прийшла оче-видно на Балкані до свого но-вого зворотного пункту. Як трудний наступу на британ-ські острови спричинили по-ширення війни на Середземне море, так труднощі італійсь-кого наступу на Єгипет при-

чинились до перенесення вій-ни на Балкан, до сучасної іта-лійсько-грецької війни. Відно-сно того, що продовженням цієї війни має бути наступ дер-жав „осі“ через Туреччину в напрямі до Суєзького каналу, не має невтральної преса нія-кого сумніву. Хоч президент Туреччини і заявив урочисто в парламенті, що вона ли-шиться безумовно вірною сво-мю союзом з Великобритані-єю, він уважав разом з тим потрібним покликати й на зацієнення турецько-советсь-ких відносин. Цим він зрадив, відомий і поза тим досить факт, що становище Туреччи-ни залежить в значній мірі від становища московського уряду. Коли Туреччина мати-ме запевнено прийнятні при-хильну невтральність Москов-щини, вона може з деякими виглядами на успіх противи-тись при британській допомо-зі наступови держав „осі“. Без цьогож буде її становище досить безнадійним.

Москва вагається.

Політичне становище мос-ковського уряду є наслідком цього не легшим ніж майбут-не мілітарне становище Туреч-чини. Кремлівські можновла-дці вагаються очевидно між страхом прогавити може о-станню нагоду перекинутися на бік Великобританії, чи за-лишитися на самоті в моторо-шнім товаристві трьох „фаши-стських“ великодержав зо спокую взяти участь в роз-поділі Туреччини, по розподі-лі Румунії. Невтральна преса зазначає, що навіть саме су-часне вагання московського у-ряду поважно шкодить Туреч-чині, позбавляючи її мож-ливі устійнитися певний план о-борони та скупити всі сили на однім фронті.

Але дуже можливо, а навіть правдоподібно, що моско-вський уряд „вагається“ лише позірно, щоб вимусити собі більшу територіальну заплату за „зраду союзниці“. В мо-сковським ваганні між сучасно-ю спокую та страхом за майбутність, є вирішальним навіть не стільки московське хижачство, як безмежний страх перед Німеччиною, яка має безперечно досить збройних сил, щоб зліквідувати СРСР в разі отвертого непослуху мо-сковського уряду. Але тим ча-сом уживається так мало ко-штовних засобів, як відвідини советських амбасад міністра-ми закордонних справ дер-жав потрібного союзу та кіль-ка прихильних статей в їх пресі, що мають заспокоїти кволу кремлівську опозицію та показати Великобританії, як мало можна числити на со-ветську допомогу.

Рахує, що їй подарують.

Поза тим московські можно-

владці певні того, що, коли ім дарували свого часу в Парижі та Лондоні напад на Польщу, то дарують тепер в Лондоні й напад на Туреччину, розумію-чи, що Москва йде не з дер-жав „осі“, а мусить йти за-ними. В Кремлі міркують собі, що колиб Німеччину перемо-жено, то не було кому відби-рати від Москвицини частини колишньої Польщі, Басарабію чи турецьку Вірменію. Отже в кожному разі краще грабува-ти, ніж не грабувати. Це пере-конання московських можно-владців скріплює політика протиників держав „осі“, спрямована все ще на те, що перетягти Московщину на свій бік, замість того, щоб поставити московський уряд перед вибором стати по од-нім чи другим боці. Европей-ська преса пустила дуже ха-рактеристичну качку повідом-ляючи, що міністер Іден мав відвідати не лише Анкару, а й Москву. Але не він дістав за-прошення московського уряду, а Молотов дістав „запрошен-ня“ німецького уряду, лише для того, як запевняють деякі часописи, щоб мати нагоду відповісти на візиту“ свого ні-мецького колеги. На цю „на-году“ він чекав цілий рік і справді не міг вибрати більш відповідного моменту ніж саме тепер, коли Московщина „ето-їть“ перед рішенням, від якого буде в значній мірі залежати ближча майбутність цілого СРСР з цілими його новими територіальними придбаннями з останнього року.

Чи останнє святкування?

Палкі вияви прихильности ке-рівників зовнішньої політики держав потрібного союзу та їх преси на московську адресу а-ні трохи не п'ятонічні, але ма-ють дуже реальну основу. Во-ни вмовляють в дійсності мо-сковський уряд зрєктися тих рєшток мілітарної, а тим са-мим і політичної самостійнос-ти, які СРСР ще має. Справді, полищаючи Туреччину її неща-сливий далі, а ще більше беру-чи участь в її розподілі, попов-нити Московщина фактично самогубство СРСР, бо бороня-чи Дарданелі, боронить Туреч-чина фактично і чорноморське побережжя СРСР. Коли Цар-город буде у владі держав „осі“, буде й московський у-ряд зданий фактично на їх ла-ску, бо що значитиме найбільш безглузде накопичення черво-ної армії на західних совет-ським кордоні, коли Одеса, Се-вастополь і Батум будуть під повсюбною загрозою гармат італійських панцирників, які під охороною берегових бате-рій окупованої Греції цілком добре оминуть зустріч з бри-тійськими ескадрами. Коли Ні-меччина може тепер тримати Кремль у відноснім послуку,

загрожуючи СРСР з колиш-ньої Польщі і Румунії, то дій-шовши по евентуальнім роз-битті Туреччини до півд. меж Кавказу, зможуть німці мати московський уряд цілком до своєї розпорядимости. Чи за-хочуть німці вертати, опинив-шись в країні, де знаходяться межі трьох багатих нафтою о-колиць Ірану, Іраку і советсь-кого Азербейджану, питання досить сумнівне. В кожному ра-зі матимуть перед собою не лише далекий ще шлях до Порт-Саїду, а й відносно ко-ротші, бо безпечніші, до Мо-зулу та Баку. Коли армії дер-жав „осі“ не поминуть і Тифлі-су та Баку, то святкування су-часної річниці московської жовтневої „революції“ буде очевидно останнім на землях поневолених націй СРСР.

К. Волинський.

ЛИСТУВАННЯ АДМІНІСТРАЦІЇ

Відділ 175. У. Н. С. — Цього року „Свобода“ календаря на 1941 рік не видає.

СПРОСТУВАННЯ

Канцлер о. Ф. Тарнавський з Філадельфії, Па., надіслав до „Свободи“ таке спростування: „У Вашім ціннім часописі з дня 26. листопада 1940, ч. 275 поміщено в промові Прєсєвя-щенного Константина Богачєв-ського немовби він сказав, „що німці мають погану славу в Америці“. Це є помилка. Та-кого вислову він не ужив, а ствердив, що не вважаючи на англійсько-німецьку війну ні-мецькі культурні здобутки і ні-мецька наука тут, в англо-саксонським світі, високо ці-няться, бо сила культури непе-реможна“.

МОРЕЙ ВЕН ВАГОНЕР
нововибраний губернатор
стейту Мишиген.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХА-П ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“.

С. ЧЕРКАСЕНКО.

ПРИГОДИ МОЛОДОГО ЛИЦАРЯ

РОМАН З КОЗАЦЬКИХ ЧАСІВ

ТОМ II.

(93)

Щож далі?... Мурза сподіва-ється, що козаки, пограбував-ши місто, гулятимуть і піячи-тимуть кілька днів за козаць-ким звичаєм, і замку відразу не полізуть здобувати, а тим часом насніє бахчисарайська потуга. Але щось не видко й не чути, щоб невірні гуляли та піячили, хоч у місті по ба-ганьких льохах є тих напоїв, заборонених кораном (для бідних людей, розуміється!), хоч залийся. Щоправда, не видко й не чути, щоб і до приступу готувалися... Чи не думають, поховавши оце своїх мертвих, знятися — коли не вночі, то на ранок — і забра-тися звідси до лиха?... Хоч на-віщо тоді зчєста-згуста чати їхні довкола замку?... Хіба їх розбереш... Може й знов їх-кусь вигадку готують, щоб о-

дурити... Великий Аллаху! що це?!

З моря, куди відпливли за-порозькі байдаки й галери, розітнувся глухий гуркіт гар-мат: раз, удруге, втрєте. Вар-тові прислухалися, а тому, що далі знову стало тихо, догада-лися, що то невірні, поховав-шись загиблих у бою товаришів своїх, прощали їх жалібною ясою з гармат. На тому заспо-коїлись і почали відправляти свій звичайний намаз при за-ході сонця, хоч і не кликав у-же до нього дзвінчик і співу-чий голос муседина з вежі мі-нарету, бо від мечети в місті лишилися самі закурені стіни та чорні стовпи, а мулла з му-єдзином поховалися в покоях у мурзи в замку.

Та помилялися вартіві, га-даючи, що гетьман, опанував-ши пристань, пригороди,

фортецю й місто, тим задо-вольнився, здобрів. Ще вира-жаючись із Січі, він поклав собі до ошаді зруйнувати Кафу, це прокляте гніздо хи-жаків, що торгували християн-ськими душами й тілом. І ко-ли тепер не кинув він своєї потуги відразу й на другий замок, то лише тому, що намі-рився здобути його з наймен-шими стратами людей своїх. Він уже добре розвідав, що залоги там жадної, опріч не-численної варті, нема, затє в замок, як тільки почали вчора зночі горіти пригороди, пов-тікало похачем із міста, за-хопивши все, що мало найко-штовніше, численне татарське вельможне панство й багатії. Щоб не викликати чорта з пекла самим, татарськї гарма-ти на баштах мовчали через увесь день, хоч легко могли накоїти чимало шєстєсти й шкоди, колиб почали бити по пристані. Сагайдачний добре знав причину такого татарсь-кого миролюбства й тільки посміхався в бороду, а вер-нувшись з похорону на морі в пристань, він сам із старши-ною побував на галерах і сам понаводив, понацілював усі

гармати свої на ті кілька башт, що стреміли в різних місцях над замком; а зробив-ши це, звелів не рухатись і че-кати гасла. Частину свого вій-ська з озброєними визволен-ськими душами й тілом. І ко-ли тепер не кинув він своєї потуги відразу й на другий замок, то лише тому, що намі-рився здобути його з наймен-шими стратами людей своїх. Він уже добре розвідав, що залоги там жадної, опріч не-численної варті, нема, затє в замок, як тільки почали вчора зночі горіти пригороди, пов-тікало похачем із міста, за-хопивши все, що мало найко-штовніше, численне татарське вельможне панство й багатії. Щоб не викликати чорта з пекла самим, татарськї гарма-ти на баштах мовчали через увесь день, хоч легко могли накоїти чимало шєстєсти й шкоди, колиб почали бити по пристані. Сагайдачний добре знав причину такого татарсь-кого миролюбства й тільки посміхався в бороду, а вер-нувшись з похорону на морі в пристань, він сам із старши-ною побував на галерах і сам понаводив, понацілював усі

галерах засвітилися вогні, по-чулася музика, дудніння буб-нів, а найголосніше — спів та гучний негвагаючий регіт, що виласками котився ломом спокійного моря, вдарився в стіни замку, вертаючись назад химерною луною, й стрібав спустошенням вулицями пе-редмістя. Татарська варт на баштах і в дірах бойниць бачила й чу-ла той гамір на пристані, й спасена надія на те, що буря пронесеться й не зачепить замку, окриляла пригнобле-ний дух її. Не звертала навіть особливої уваги на досить ні-дозру шамотно в противнім кінці майдану, гадаючи собі, що то жадливі злобичники з козаків, а певніше з невольни-ків, грабують у темряві німні не вартовані трупи праворів-них. Глуха зненависть і злоба ворушилися в кожного в сер-ці, й не в одного з них свербі-ла рука вдарити з гармат по-казаків, що так бучно, весело й безпечно гуляють у пристані. Але — краще не зачіпати: мо-же вдосвіта щєзнуть безвісти, а як забаряться ще день-два, то будуть мати рахубу вже з ханським військом.

— Готові, дітки? — почу-вся в темряві голос кошового. — Готові, батьку гетьмане, — буркнули у відповідь ку-рїнні отамани. — Добре, добре... То нема-чого гаятися, — можна й по-чинати. Ну, дай Боже щастя!.. Він висмикнув ізза пояса пістолі, й гримівний постріл розбудив зловисну тишу на майдані, видерся розчиненою настїж брамою із замку й до-лянув гармашів на галерах. У туж мить блиснуло на всіх їх кількадесят омахів у піть-мих ночі, й страшений рев гармат потряс землю й стїни. Кількох башт над замком наче й не було, тільки нелюдські зойки тих, що обвалилися ра-зом із вежами, розітнулися в приталії з ляку тиші. — Добре, добре, дітки, — задоволено промовив геть-ман. — Ану, ще раз! Справді, за хвилину новий гук гармат, і крики та галас у за-мку. Тим часом козацькі лави відплили від стін і одна позад другої стали на невеликій від-стані від брами перед стїнами замку та, не чекаючи довго, почали палити з мушкетів по дірах замкових бойниць, а по-

той бік замку заграло промін-ня пожеж. То там, то там із замку пробували вилізи ти-стати на стїнах якісь темні по-статі, але, махнувши в повітрі руками, зараз же падали на-зад. З обох боків козацького шику викотилося й стало пе-ред брамою по тарану: коло кожного було по кількадесят дужих братчиків, а на чолі бі-ля однієї стояв Сокира, біля другої Жбурляй, — батько й син. — Ану, спробуй, старий, — гукнув гетьман, — чи міцна брама до магометового раю! — Спробуємо зараз, батьку! — Відповів Сокира й хопився тарана. — Ану, разом, дітки! Шарпнулася потвора на ко-лесах спочатку назад, зупини-лася одну коротеньку мить, потім раптово кинулася оскла-женним багатонігим драко-ном уперед, з усієї сили гєп-нулася лобом у куту залізом дубову браму й відскочила на кілька кроків назад. — Лєсько! — гукнув Граб. — Добре, дітки, добре! — підбадьорював гетьман. — А-ну, ти, Жбурляй... (Дальше буде).

З ДНЯ

ІСТОРИЧНІ ПРЕТЕНСІ.

В „Н. П. Тайме“, („Тапик оф д. Тайме“), 29 листопада ц. р., знаходимо такий уступ:

„Є дуже пожаданим, щоб коли до хорої Європи знов на-вернуться мир — але справедли-вий мир — ми не побачили більше диких національних ам-біцій, основаних на історичних спогадах, що принесли людям стільки трагедій. Вже гарячі голови в Болгарії говорять про стару болгарську імперію знов, але шести сот літ, котра про-стягалась від Адрійського моря до Чорного. Також грекам є багато добра не принесло, коли вони зачнуть говорити про „велику Грецію“; подібно, як зазнали вони смутку по світовій війні, коли нагадали собі, що козискою грецької цивілізації є Мала Азія. Наво-дим ситуацію із застережен-ням, що в ній є потична спра-ведливість: Коли Мусоліні на-гадає собі час, коли Греція бу-ла частиною Римської Імперії, греки можуть собі ніні нагада-ти час, коли Платон і Питога-рас жили і вчили в „великій Греції“, що тоді означувало полудневу Італію і Сицилію.“

„ЯГАЙЛОНСЬКА ІДЕЯ“.

Жити славою минувшини і черпати з неї моральні сили для сучасного та будучого — є корисним. Всі культурні на-роди так поступають. Але за-хоплюватися минулим до тої міри, щоб буквально повторю-вати минулі історичні події, є наївним і нерозумним. Деколи таке поступовання завдає нації чимало клопотів і розчарувань. Крім того воно провокує ін-ший нарід до відрегування своєї історичної минувшини, щоб на її основі також віднов-лювати претенсії до чужих країв.

Такими наївними і нерозум-ними претенсіями до чужих країв в імі історичної мину-вшини дуже грішать поляки. Хоч розгромлені ніні цілком своїм західним ворогом, який вигублює їх міліонами, вони немов з гарячки ніні оживля-ють на кожному кроці ягай-лонську ідею, коли то на ко-роткий час були зєдинені під особю одного польського ко-роля литовські, білоруські і українські землі.

ПРОБУВАТИ МОЖНА.

Наївність і нерозум поляків заключається не в тім, що во-ни хочуть з литовцями, біло-русинами і українцями шука-ти порозуміння, тільки в тім, що вони ні трошки не чи-сяться з тлом, на яким те по-розуміння могло б повстати. Вони всецільо вилуплюють не себе, не свою політику в періоді по-між двома війнами, тільки ін-ші народи, за те, що того по-розуміння ще ніні нема.

В очах поляків вони самі не-винні мов ягнята. Їх влада тільки добра бажала своїм на-

ціональним меншинам і в імі того добра насаджувала на їх землі своїх колоністів, палила їх церкви, нищила їх школи, переводила пацифікації і са-дила десятки тисяч найкращих одиниць до в'язниць. Якби не бунтарський гайдамацький рід, то „почіви русіні“ не бунту-вались. Вони зрозуміли, що землі їм не треба і вони мо-жуть у наймах працювати в дворі чи в польських колоніс-тів. Вони зрозуміли, що їм церкв не треба, бо вони мо-жуть молитись Богові в ко-стелах. Зрозуміли, що школи їм також не треба, бо нашо їм читати? Це залишки гайда-мацького бунтарства все спри-чинюють це, що українці бун-тують проти добродійств польської влади. — Так дума-ли поляки за часів своєї дер-жави. Так думають ніні, коли втратили свою державу.

ЧАС ПРОЗРІТИ.

Найвищий час полякам про-зріти. Бо вони зазнають знов чимало розчарувань, зо шко-дою передівсім для себе самих, а також і для інших. Коли по-ляки, справді хочуть нового ладу на сході Європи і бажа-ють скупчувати ріжні сили в цілі опору з боку західного ворога, вони мусять цілком інакше поступати. Перш усьо-го вони мусять бути свідомі того, що поповнили супроти інших народів злочинства і да-ти гарантію, що змінять своє відношення до інших народів, що були під їхнім гнетом. Ті народи, серед них й українці, відразу такої обіцянки не по-вірять. Але вони матимуть бо-дай маленький завдаток, що поляки змінилися і що хочуть будувати новий лад на сході Європи на цілком інших заса-дах.

Коли поляки не зміняться, а далі бундючно будуть вини приписувати іншим, а навіть погрожувати, що такі далі пе-реводитимуть „ягайлонську ідею“, без огляду на волю ін-ших, хай опісля не нарікають на „бунтівничого гайдамацько-го духа“. Український селянин розвалить голову кожному зайді, що не питаються йо-го, пхається на його землі, щоб там панувати.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

МАЙФІЛД, ПА. — Збори Бр. Св. Василія, від. 185, відбулись 7. гру-дня в 1. годині пополуночі. Проси-лись всіх членів прибути на мітин-г, бо є важні справи до полагожден-ня. — В. Наконечний, предс.; М. Роман-шин, секр.

ОЛЕН, Н. П. — Річні збори Тов. Запорозька Січ, від. 363, відбулись в неділю, 8. грудня, в годині 2. по-полуночі під ч. 430 Брук-уа. Про-ситься всіх членів прибути на ці збори і наче, бо є багато важних справ до полагождення і вибір уря-ду на 1941 рік. Довгуючі члени по-винні виплатити свій довг. Позаміс-цеві члени проситься, щоб прикла-сти свої вкладки наче, а не дри кін-ці місяця, як це робиться дотепер. Невиплативши член буде караний пі-сля статута. — О. Іванців, предс.; Д. Базів, кас.; Г. Підскальний, секр.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НАЯГАРА ФОЛС, Н. П.

Організаційні збори.

З початком місяця жовтня виїхав я з Рочестера до Наяга-ра Фолс. Дорога ч. 104 дуже добра, перетинає прекрасну рівнину. Не так, як в степі Конетикат. Само місто Наяга-ра Фолс є знаме до свого во-допаду. Тут власне є „чуда природи“. Є на що подивити-ся.

Українська громада невелич-ка, зате несоріше зорганізо-вана. Має від. 351. У. Н. С., не-величку церкву, де жук з Бо-фало. Перед в громадській ро-боті веде п. І. Борах, котрий є секретарем згаданого відділу. Наш батько Союз, як вони ка-жуть, добре там вкорінився! Доказом є й те, що хотів ма-ла громада, а такі придбала 16 нових членів і завстидала декотру і більшу громаду в цій степі. По тижні могого побу-ту я відїхав до Лакавана, щоб бути там на зборах на день 13. жовтня.

Збори в Лакавана, Н. П.

Само місто лежить на тих широкій рівнинах. А що воно перед парокми набуло пра-во міста то воно цюро роз-будовується. Нема в нім нічо-го надзвичайного, хіба славна святиня, „Чорч О. Бекера“. Цей будинок справді чудова архітектура. В цій місті є ве-личезні фабрики, котрі тяг-нуться мільями. Це та славна Лакавана Стил Ко., це одинока фабрика в цій місті, де роб-лять тисячі народу. Тут прав-дивий Вавилон. Тут є ріжні нації, але найбільше поляків і вони опанували зарядом міста. По них іде нігерське населен-ня, котре компанія спроваджу-вала цілими вагонами на ло-манню страйку. Тим вона ося-гнула свою ціль, але місто ма-ло нагоду набути тисячі нових чорних мешканців. Вони мають аж 6 своїх церков, поміж ко-трими є одна католицька. Шодо української громади, то вона тут вже більша числом, має свою недавно побудовану цер-кву середньої величини, гарна площа коло неї обсажена де-ревиною, шось в роді парку, де літом відбуваються пікні-ки.

Тут є відділ 149. У. Н. С. Від-діл як на цю громаду, щодо числа тутешніх українців на-віть замалий. Тут вже троха занедбана справа. Тут треба більше активності, тут ще є поле до роботи, головню об-єднати молодь. А поширити організаційну працю можна в цей спосіб, щоб бодай час від часу скликувати такі збори. Бо мені приходилось багато разів чути, що відділ нічого не ро-бить, що багато людей навіть не знає, чи такий відділ існує? А з такого занедбання кори-стають інші. Там треба ко-нечно обєднати більше молоді і створити спортову дружину, щоб вже почалося робити в Бо-фало і околиці, так, що з по-чатком слідууючого року пов-стане тут своя спортова ліга.

Не треба себе давати бала-мутити ріжним агентам та де-шевенськими палісами, бо це, що дає під теперішню пору У. Н. Союз, не дає жадна цьо-го року організація. Та чомуж ми не маєм з цього користати?

Я маю в пляні скликати на-шу молодь, ті наші спортові клуби з околиці Бофало, на-котрі певно приїде професор Герман, бо він як лідер цього союзового спорту, обговорити справу на місці. Бо є вигляди, що Бофало і околиця вибеть-ся на перше місце в союзовій роботі. Я є певний цього, тільки, щоб наші батьки хоті-ли про це подбати, та позбу-тися тої некорисної звички, що самі роками стоять в Со-юзі, а дітей своїх вписують де-інде. А опісля нарікають, мо-вляв, наша молодь недобра. А чия то вина?

3 УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ

Районове свято молоді в селі Миротині.

Село Миротин' лежить 5 км. на захід від Переворська, засе-леного у третині українцями. Серед жєла пишеться гарна церковця, побудована ще у 18 ст. Вона є тим історичним свідком, що тут колись жили в більшості українці, а поляки в меншості, бо костела й досі в селі нема.

До останньої війни село не проявляло майже ніякого у-країнського культурно-націо-нального життя. Одиноким у-країнським діячем був лише священник. Однак і він сам не міг підтримувати національ-ної свідомості поза церквою, бо був під сильними репресі-ями польської влади.

Тепер село віджило. Русло релігійно-національного життя поплило живіше й в Миротині. Заходом місцевого пароха о. Тадея Камінського заложено читальню „Просвіти“ й коопе-ративу „Зоря“. Під його про-водом ведеться культурно-на-ціональне відродження села. Молодь горнеться до своєї церквці та до ново-заложених товариств, де починає присво-ювати собі рідне слово, це слово, яке досі так мало чула. Від року вже безнастанно лу-нає з проповідниць у церквці українське слово.

Заходом УДК. у Перевор-ську та місцевих установах влаштовано в Миротині дня 6. жовтня ц. р. районове свято молоді. Велику працю біля то-го свята положили о. Т. Ка-мінський, місцевий учитель та п. Головатий* з Переворська. Свято почалося молебним в церкві. На свято примула інте-лігенція з Переворська, Миротина і Розбора та зайняті у переворській цукроварні укра-їнці. Околиця ізза ранішньої погоди недописала. Явились лише Кричовичі. По відправі молебня зорганізована молодь Миротина, Розбора та Кречо-вич під проводом своїх про-відників пішла походом на громадську площу, серед села, і при звуках української орхе-стри з Лежайська усталилась перед трибуною, біля націо-нального прапору. На трибуні була інтелігенція з головою УДК. з Переворська д-ром Ле-винським, делегатами УДК. з Ярослава ред. Данилевичем і місц. парохом о. Т. Камінським на чолі. При звуках націона-льного гимну піднесено вгору прапор, що осяяв своєю красою може вперше що спольнорі-зовано колись околицю. По від-співанні гимну д-р Левинський в палких словах привітав від УДК. у Переворську зорганізо-вану молодь та привітних го-стей. Опісля вказав на ті пер-ші кроки українського націо-нального життя, які прихо-диться ставити молоді в Миротині. Вкінці загрів молодь до дальшої праці над собою в тих українських установах. Відтак була дефіляда зорганізованої

молоді перед національним прапором і трибуною. По де-філяді промовив делегат УДК. з Ярослава ред. Данилевич. Він зясував теперішні часи, серед яких приходиться жити укра-їнському народові, згадав про минулі переживання. Вкінці передав від УДК. та молоді з Ярослава — привіт. За це ма-ленька дівчинка передала в ру-ки ред. Данилевича китицю цвітів. Зчерги міш. хор з Кречович під дир. Е. Камінського, а опісля дівочий хор під у-правною учит. української шко-ли з Розбора відспівали гарно в'язанку пісень, за що привітні нагородили їх рясними опле-сками. На дальшу програму склались чудові вправи у су-проводі пісень хлопців пали-цями та дівчат серпами й ві-нками з Миротина. Велике за-цікавлення і подив викликали національні танки у виконанні молоді з Кречович. На закін-чення свята промовив місц. па-рох о. Т. Камінський, що гаря-чими словами заохотив мо-лодь Миротина-Розбора до дальшої праці. Цій молоді представив те, що вона впер-ше по 300 літах, прилюдно за-співала українську пісню. Вкін-ці подякував молоді з Кречо-вич, що причинилися до зве-личання свята та представни-кам У. Д. Комітетів з Ярослава й Переворська за участь у свя-ті. Свято покінчилось пізнім вечером, а українці з Мироти-на та Розбора вертали домів піднесени на душі, бо пізнали, що вже можуть свободніше признаватися до цього, що во-ни. Можуть напавду скину-ти чужу сорочку, в яку їх од-ягнуто, та одягнутись у свою нову й сміло ввести в життя свою рідну мову.

Синнів будиться зі сну.

На 15 км. від Переворська є невелике село Синнів. Перед війною село, переслідуване польською владою і тиснене місцевим двором і польським шовіністичним учительством, не проявляло ніякого украї-нського національного життя. Тепер ці українці, що остали-ся при своїй церкві і нації, що не вгнулися під сильним гнетом неволі, стали тепер підставою українського життя. — Захо-дом місцевого інтелігента Сте-паняка засновано зимою чи-тальню „Просвіти“ та коопера-тиву. Домівка читальні примі-щується у громадському домі. Тут гуртується наше життя і тут сходяться члени та вислу-хують реферати прелегентів з Переворська і Ярослава. Вели-кі заслуги над підтриманням українського національного життя та приєднуванням тих, що відпали, кладе місцева у-правительська школа п. Вели-ковичева. Тепер українська дівтора під її опікою в україн-ській школі вчиться своїого та вже не мусить слухати шо-віністичної науки. Поза шкіль-ною важкою працею п. Вели-ковичева працює ще багато над піднесенням і підтриму-ванням національної свідомо-сті села. До підтримання се-ла на душі причиняється у ве-ликій мірі і сусіднє село Кречовичі, що творить із Синно-вом одну парохію. Парохом Кречович влаштовано у дні 22. вересня у Синнові „Свято пі-снь“, що пройшло з великим моральним і матеріальним у-спіхом. Свято почав делегат У. О. Т. з Ярослава п. Вол. Вовк своїм словом — „Значін-ня пісні для українського на-роду“. Опісля хор з Кречович під дир. п. Е. Камінського гарно відспівав в'язанку побу-тових, релігійних і стрілець-ких пісень. Вкінці п. Гула з Я-рослава відчитав свій добре о-працьований реферат — „Лю-бов рідного краю“. Свято за-кінчено відспіванням украї-нського національного гимну.

Мені нераз батьки доріка-ють, мовляв, ви хвалите мо-лодь, а нас ганите. Ну, а чи-яж тут вина? Батько дово-лїтним урядником відділу, па-ру разів делегатом на конвен-цію їздив, а дітей вписав до чужої асекураційної компанії. Тому тільки, що там кум аген-том. От бачите, куди воно йде? Хіба це є яка користь з такої роботи? Ще раз повто-рю, що коли ваші діти не є в Союзі то нічия вина, лише вас самих. Я маю незбиті до-кази на це. Ми мусимо своїх ді-тей вписати до нашої органі-зації, бо, розбудовуючи свою сильну організацію будемо свою будучність. Хай по на-ших громадах повіе духом з малої громади Літл Фолс, Н. П., бо там кожна українська родина є в У. Н. Союзі. Якби ми в дійсності так зробили, що тоді булоб?

А. Маланчук, організатор У. Н. Союзу.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

КЛІВЛЕНД, О. — Збори Тов. Со-клі, від. 336, відбулись в неділю, 8. грудня в годині 1. пополуночі. Про-ситься всіх членів прибути на збори, виплатити свої вкладки і довг Тов. Соклі, щоб контрольна комісія мо-гла перед новим роком все те пере-рахувати і могла зати звіт з року 1940. Нових членів також припрова-дити до Тов. Соклі. — Г. Кісіль, предс.; Д. Загута, кас.; Семен-Постолюк, фін. секр.; Т. Кальмук, рек. секр.

ГЕРКІМЕР, Н. П. — Річні збори Тов. Запорозька Січ, від. 192, відбу-лись в неділю, 8. грудня в годині 2. пополуночі в У. Н. Домі. Проси-ться всіх членів, місцевих і позаміс-цевих, явитися на збори. Проситься контрольорів подивитися до книжок. Буде вибір уряду на рік 1941. Хто має нового члена, привести його на мітинг. — Олександ Антел, предс.; М. Суханчик, кас.; М. Поаїтало, секр.

ГЕМТРАМК, МІШ. — Річні збори Тов. ім. Маркіана Шашкевича, від. 94, відбулись в неділю, 8. грудня, точно в годині 1.30 пополуночі, в Укр. Хаті. Проситься прибути наче, бо на тих зборах буде вибір нового уряду на рік 1941. А зглядом того, що галя в 5. годині є занята други-ми організаціями, тому уряд визнає членів прибути наче і збори річні відбути, як належиться. — А. Патра, рек. секр.

БРИСТОЛ, КОНН. — Річні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 390, від-будуться в неділю, 8. грудня, точно в годині 2. пополуночі на галі 46 Скул-Стр. Бристол, Конн. Зійдуться всі члени бодай раз на рік. Буде вибір нового уряду на 1941 рік. Не за-будьте припровадити нових членів. Довгуючі члени старайтесь виплати-ти залягі вкладки, щоб не перене-сити на 1941 рік, а таксамо маємо багато важних справ до полагожден-ня. — За уряд: І. Бугрин, предс.; А. Ярема, кас.; М. Савак, секр.

ГЕНЕРАЛ У НЕВОЛІ.

Радіо з Риму доносить, що британський маршал повітря-ної служби Овен Бойд Тюдор осів з літаком у Сицилії й по-пав в італійську неволю.

ВАЖНЕ ДЛЯ ЧЛЕНІВ ВІДДІЛУ 219 У. Н. СОЮЗУ!

Повідомляємо, що :

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

ВІД. 219 У. Н. С. ВІДБУДУТЬСЯ

В НЕДІЛЮ, 8. ГРУДНЯ (DECEMBER 8, 1940)

зараз по Службі Божій

У ГАЛІ УКР. ПРАВ. ЦЕРКВИ 675 SO. 19th ST., NEWARK, N. J.

На ці збори повинні прибути всі члени, члениці і урядники-відділу 219. Запрошуємо на збори взагалі всіх парохіян, без ріжниць, чи хтось є членом чи ні. На зборах буде промовляти у важних справах У. Н. Союзу організатор п. Загаєвич.

ЗА УРЯД ВІД. 219 У. Н. СОЮЗУ:

Т. Боднар, предс.; А. Мудровський, секр.

ЛУДЛОВ, МАСС. ТОВ. ІМ. ІВАНА ФРАНКА ВІД. 253 УНС

повідомляє всіх своїх членів і члениць, як місцевих, так і позамісцевих, що

РІЧНИЙ МІТИНГ

відбудеться :

В СУБОТУ, 14. ГРУДНЯ (DECEMBER 14, 1940)

ВЕЧЕРОМ НА УКР. ГР. КАТ. ЦЕРКОВНІ ГАЛІ 3 SLOCKLAND ST.

Проситься, щоб всі члени явились на год. 5. вечером, тому, що до нас загогист організатор У.Н.С. п. Маланчук, котрий добре ознайомлений в організаційних справах, і нам всім представити, які користи дає У.Н.С. своїм членам. Уряд Тов. просить тих членів, що довгують, щоб виплатили свої залягості до 31. грудня, бо в протинні разі будуть суспендовані. Привітай всі час і виберіть до Тов. уряд на рік 1941. Члени, що не прийшли на ці збори, запла-тять кину після ухвали Тов. із року 1941. Від 5. до 7. год. будуть організаційні збори, а в год. 7. зачнуться річні збори відділу.

Павло Хомин, предс.; Петро Павлів, кас.; Іван Приступа, секр.

УВАГА! УКРАЇНЦІ МІСТА НЬЮАРКУ! УВАГА!

В ЧЕТВЕР, 5. ГРУДНЯ (DECEMBER 5, 1940)

відбудеться

ПРАЩАЛЬНИЙ ВІДЧИТ

В УКРАЇНСЬКІМ СІЧОВІМ ДОМІ

506-508 18th AVENUE, NEWARK, N. J.

3 нагоди відїзду до Європи представника Українського Червоного Хреста Сот. Л. КЛИМЕНКА.

Вш. пан Леонід Клименко перед відїздом до Старого Краю хоче попроситися з українським громадянством міста Ньюарку та околиці і з цієї нагоди виголосити прашальний відчит. — Середньо запрошуємо всіх українців прийти на цей відчит пана Сотника Леоніда Клименка, привітати його й побажати йому щасливої по-дорожі.

Початок у 8. годині вечером.

Уряд 3. Сотні Організації Чорноморської Січі в Ньюарку, Н. Дж.

КАНТИЧКА КОЛЯДИ

ЩЕДРІВКИ

на :

РІЗДВО ХРИСТОВЕ І БОГОЯВЛЕННЯ

з додатком пісень Страстних, Воскресних і інших пісень церковних.

ЦІНА 35 ЦЕНТІВ.

Замовлення і гроші слати до:

СВОБОДА

83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Д-Р ГАНС ТОМСЕН, член німецької амбасди в Вашингтоні, котрого конгресмен Дайес згадує в своєму рапорті як начальника нацистичної пропаганди в Злу-чених Державах.

НА НАРОДНІ ПОТРЕБИ

ПОНГСТАВН, О.

3 ювілею на народні цілі.

В суботу, 16. листопада ц. р., влаштовано в шкільній галі на Вест Сайд несподіванку для громадян Юлії і Данила Петриків, з нагоди 25-літнього ювілею їх подружжя життя. Хоч того дня була велика сніговиця і лютя проте коло 150 людей прибуло на цю гостину. Та в останній хвили зайшла зміна, бо внаслідок відходу нашого священика о. Забави до Нью Йорку, провід над тою гостиною обняв гом. І. Павловський, який перевів усе як слід.

Він вибрав старосту п. П. Мушинського і старостину паню М. Періг; друзями були — Добровський і Проник;

друзьки — пані Ворожбит і пані Філь. Коло 9. години вечером серед співу і радості заціли ювіляти, разом з друзями і дружками та гістьми застали і почалася гостина. Потрапили поблагословив новоприбулий наш парох о. П. Понятишин. Тепер забрав слово І. Петровський, та заявив, що господарем застави, відтепер буде п. Мушинський. Останній забрав з черги слово і дарував ювілятам на пам'ятку грамофонову плиту, на якій були записані слова І. Павловського, що розказував коротку історію життя ювілятів, та їх громадянської праці. Цю плиту зараз наставлено на грамофон і привняні почули про ціле життя та працю ювілятів з плити. Далі поплили бажання від привняних на адресу ювілятів. Також привняні зложили належне признання господарям, що приготували цю гостину. Ювіляти одержали від різних приятелів гарні подарунки. Вони з слезами в очах дякували за цю ширість, та заявляли, що ніколи не сподівались, що мають стільки приятелів.

На тій гостині відіграно також одноактне комічне представлення, від якого всі дускали до сміху. Накінце гостини гом. Павловський попросив привняних, щоб з цієї нагоди зложили також жертви на на-

родні цілі, а саме на наших збігців, котрі скитаються поза границями рідного краю. Збіркою займався п. Мушинський. Зложили по \$2 ювіляти; по \$1: Мушинський, Павловський, Метко, Ю. Васко, Мутулінська, Марунчак, Стахура, Врас, В. Петрик, І. Мигаль; дрібними 10 ц. Разом \$12, які вислано через Об'єднання на призначену цілі.

Присутній.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

РОСФОРД, О. — Річні збори Бр. св. Михайла, відділ 235, відбулися в неділю, 8. грудня, в годині 2:30. Уряд дасть звіт і буде вибір нового уряду на рік 1941. Невинуватий член на ті збори заплатив кару 50 ц., а урядник \$1. Є важкі справи до погладження. Тому присутність кожного члена є konieczna. — Н. Проць, секр.

НЬО ЙОРК, Н. Й. — Річні збори Тов. «Дістер», відділ 304, відбулися в суботу, 7. грудня, в годині 2:30. Галі при 217 1ст 6. вул. у Нью Йорку, тоді в годині 8. вечером. З огляду на те, що на зборах тих вирішувати будуть дуже важкі справи як: вибір лікаря, усталення його платні, усталення плати урядників, зміни і поправки статута й інші, присутність кожного члена є konieczna! — В. Іванчик.

МОНЕСЕН, ПА. — Річні збори Бр. св. Ап. Петра і Павла, відділ 338, відбулися в неділю, 8. грудня, по обіді в годині 2. в галі паравіанній, 17 Рід Енню. Проситися всіх членів прийти на ці збори, бо буде вибір уряду на рік 1941. Як рівнож проситися догучючих членів вирішувати свої догучі. — За уряд: Михайло Коваль, предс.; Микола Хомош, кас.; Микола Куць, секр.

ЮТІКА, Н. П. — Річні збори Бр. св. Петра і Павла, відділ 338, відбулися в неділю, 8. грудня, в церк. галі в год. 9:30 рано. Всі члени повинні прийти на збори, бо буде вибір урядників на 1941 рік. Котрі члени не прийшли на збори, будуть карані. Урядники дадуть звіт за 1940 рік. По зборах відбувається гостина для членів. — Михайло Доновик, мол., секретар.

УЖЕ МАЛО ДНІВ ОСТАЛО ДЛЯ РЕЕСТРАЦІЇ ЧУЖИНЦІВ

Реестрація чужинців скінчиться з днем 26-го грудня, 1940 року. Хто з не-громадян не зареєструється перед тою датою, той підлягатиме грошеві карі до суми \$1000, шість місяців арешту, або обидвом карам разом.

Всі чужинці, котрі мають скінчених чотирнадцять років життя, мусять реєструватися особисто.

Чужинецькі діти, до 14 року життя, мусять реєструватися через своїх родичів або опікунів.

Реестрація відбувається у поштових бюрах. Ані за реестрацію, ані за будьякі справи, зв'язані з тим ділом, нічого не платиться. Стережіться рекетирів.

По реестрації всі чужинці обов'язані доносити про кожну зміну адреси свого сталого замешкання до п'яти днів до Іміграційного і Натуралізаційного Бюро у Вашингтоні. Формуляри для цієї цілі можна дістати на кожній пошті.

БАНІД БРУК, Н. ДЖ. — Річні збори Бр. св. О. Николая, відділ 344, відбулися в неділю 8. грудня тоді в годині 3:30 пополудні. Обов'язком всіх членів бути на означений час. Проситися догучючих членів вирішувати свої загалості на 1940 рік, бо іншак поступимо після статуту. На зборах будуть важні справи. Часи, що не буде на зборах, піддає карі \$1.00, урядник \$2.00. — П. Гусак, предс.; Я. Резнік, кас.; Гр. Геба, секр.

БРІДЖПОРТ, ПА. — Річні збори Бр. св. Петра і Павла, відділ 383, відбулися в суботу, 7. грудня, в 5. годині вечером, на галі паравіанній, 494 Форд Стр. Обов'язково всі члени мають бути на зборах, бо буде вибір урядників з цілого року і вибір нового уряду на 1941 рік і ще інші важкі справи до погладження. Невинуватий член без важкої причини дістане нагану. — Іван Грудзінський, Юліан Кушнір, Пасиф Мунь.

КАРНЕГІ, ПА. — Річний мітинг Тов. Сім, відбувся в неділю, 8. грудня, в год. 1. попол. Буде змале справоздання секр. і кас., таксамо контр. комісія дасть справоздання. Буде вибір нового уряду на рік 1941. Хто не явиться на мітинг буде караний \$1, а урядник \$2. Проситися членів вирішувати свої загалості, бо в противний раз будуть суспелдовані. Як члени не добувають забезпечення, то уряд не буде посылати за тих членів. Проситися привнести до собою нових членів до У. Н. Союзу. — За уряд: Пасиф Сус, предс.; Іван Конко, касир; Пасиф Крачичини, рек. секр.; Василь Конко, фін. секр.

ОБУРН, Н. П. — Річні збори Тов. Запорозька Сім, відділ 283, відбулися в неділю, 8. грудня, в годині 1. пополудні в Товариській Домі. Уряд просить місцевих і позамісцевих членів прийти на збори і на означений час та вирішувати свої загалості. Не відкладайте з року на рік, аби старий уряд міг віддати книжки без догуч нововибраному уряду на рік 1941. у акційнішим порядком. Проситися нас, привнести українських хлопців і дітчат на збори. Ми їх впишемо до У. Н. Союзу і до Товариства. Вступ відданий для кожного. І нас просимо, Товариші, привнесіть своїх дітей до Українського Народного Союзу. Це є Батько для нас і для наших дітей. Не відкладайте з дня на день, а впишіть зараз на річних зборах. Невинуватий член на зборах піддає карі після статута товариського. — За уряд: Гр. Оршин, кошопний; Іван Кокосовський, скабрік; Михайло Курій, фін. секр.; Гр. Мудик, рек. секр.

ВІДЗНАЧЕНА КОТЮГА. — Джембо, 2-літній кіт панни Брайт, що дістав першу медаль на виставі котів у Брукліні.

ПІТСБУРГ, ПА. — Річні збори Тов. ім. Богдана Хмельницького, відділ 118, відбулися 8. грудня у годині 4. пополудні. Проситися членів прийти і вирішувати догучі, аби не переносити на другий рік. Буде вибір уряду на 1941 рік. Шановні члени, прийдіть на збори хотий раз в році і привнесіть бодай пару нових членів. Другі віддані мають сею року багато нових членів, а наш відділ який замір! — За уряд: І. Цілік, предс.; М. Мошак, кас.; М. Сармак, секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМ САМИМ СТАВИТЕ СПІВВЛАСНИКОМ ШІСТЬ МІЛІОНОВОГО МАЄТКУ ЦЕЙ ОРГАНІЗАЦІЇ.

ГОТОВІ ВБИТИ КАРОЛЯ ЛІСБОНА (Португалія).

Румунський король Кароль перенесеться з Еспанії до Португалії, бо в Еспанії йому жити небезпечно. Є чутки, що Залізні Гвардія плянує замах на його життя, а це в Еспанії легше виконати.

Пшениця походить з Мезопотамії. В Європі почали управляти її доперва в 16. столітті.

Найбільше говорять ті, що мають найменше що сказати.

10 РЕКОРДІВ \$3.75

ВИПРОДАЖ НА РІЖНІ 10-ЦАЛЬОВІ УКРАЇНСЬКІ РЕКОРДИ. КОРИСТАЙТЕ З ОКАЗІЇ. (Ліста 1).

- 80220 Було не рубати зел. дуба. І шумить і гуде. — Співає дует.
- 80343 Міста Америки. Ой посьмі музик. — Спів. Медон і Соловйова.
- 81330 Ой дівка горлиця. Ой там за Дунаєм. — Укр. Нар. Хор.
- 59038 Горі нам з бабамі. Степан в Америці. — С. Сарматин.
- 15532 Зелена рута. Пропала навія. — М. Зазуляк.
- 15541 Карі очі. Коли мені Господи. — Марія Машір.
- 15552 Тай орав музик. Який чорт мені надав. — Рогольський.
- 15558 Ой піду, ой піду. Галичанка. — Барчанина і Давиденко.
- 15572 Журба Гаврилич. Казні Микити з жінкою. — Дует.
- 15577 Свячене. Як хто бід не знає. — В. Савіцький.
- 15593 Лиска зелена. Одрехівський танець. — Барна і Ко.
- 21003 Перед Вечерницями. 1-2. — Іван Мазини і Ко.
- 21030 Хрестини Івана. 1-2. — Котович і Лішак.
- 21001 Колядинки. 1-2. — Артистична Сельська Трупа.
- 27015 На небі зірка. Вей разом співають. — М. Зазуляк.
- 27155 Дивна новина. Херувимі Свят. — Хор ім. Лисенка.
- 27260 Хлопці з Сняни. Холм мій милий. — Голутяки-Кузини.
- 27231 Сприсини і Веселія Санючкого повіта. — Голутяки-Кузини.
- 27216 Богачі нікоплетини і Піванці. — Хор і орх. Гуменика.
- 27203 Веселія в Пенсильнії. 1-2. — Жуковський і Лішак.
- 27168 Старости. 1-2. — Е. Жуковський, Р. Красновська.
- 27156 На фармі. Великі черенки. — Е. Жуковський.
- 27129 Бандуристи. На сімочок. — Спів і оркестра.
- 27111 Під прап. Дорогі земляки. — Е. Жуковський.
- 27099 Майкові тробли. Диком-диком. — Е. Жуковський.
- 27083 Що грубе, то добре. Зрадинка. — Е. Жуковський.
- 27056 У сусіда хата біла. Ой не ходи Грещо. — Д. Мелоний.
- 27047 Молода на відході. Віват пані свахи. — Е. Жуковський.
- 27037 Чоловік в спідниці. Галичанка-коломийка. — Жуковський.
- 27026 Півка Гандя жито жати. Ой піду гаєм. — Тріо Токар.
- 80219 Козак Сімовий і Запорозький. — Укр. Оркестра.
- 15535 Ой я собі козак. А я дівка люблю, коломийки. — Орх.
- 15561 Оксана, коломийка. На риночку, полька. — Оркестра України.
- 15563 На Гончарівці, полька. Коломийка. — Оркестра Сурьяка.
- 15579 Шантекер, вальс. Тато, полька. — Оркестра Корнієнка.
- 15587 Тичинька Коломийка і Бандура. — Орх. Сербського.
- 15591 Танці з Півні. 1-2. — Оркестра Корнієнка.
- 15608 На Бойську і Старий Одрехівський танець. — Оркестра.
- 21025 Тернопільська коломийка. Шнел-полька. Сельська Орх.
- 27316 Полька Бабуса і Під Вонухами. — Гармонія.
- 27198 Танець нашого Івана. Полька від Терника. — Орх. Голутки.
- 27164 Танець на вигоні. Запорозька, полька. — Орх. Гуменика.
- 27106 Коло гаю походжу. Ой дівчонко дівч. — Орх. Гуменика.
- 27093 Забави в столі. 1-2. Оркестра Гуменика.
- 27033 Український козак і Добрий вечір. — Українська оркестра.

Вичеркніть з цієї лісти ті рекорди, котрих ви не хочете, а поділіть ті, котрі хочете мати. Замовлення на менше, ніж на 10 ріжних рекордів, не приймається. Задививши собі лісту бажаних рекордів, витягніть її й зашліть на подану адресу з монітором на \$3.75 за кожних 10 рекордів. Оферта важна лише, поки стане припасу рекордів. Спішіть до замовлення, бо запас на вичерпаний.

SVOBODA

81-83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

30 СТРАЙКУ РОБІТНИКІВ ЛІТАКОВОЇ ФАБРИКИ В ДАВНІ (КАЛІФОРНІЯ).

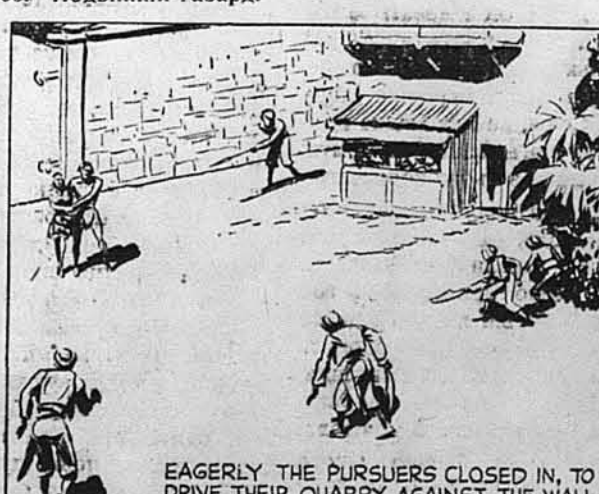
AS TARZAN SEIZED JANE AND FLED, THE SIGNAL DRUMS SOUNDED THE GRIM ALARM: "SLAVE ESCAPING!"

Як Тарзан схопив Джейн і почав з нею втікати вулицями, всюди бубни били на сполох: „Невіліньки втікає!“

AHEAD OF THE FUGITIVES THE GATES OF THE CITY SWUNG SHUT. BEHIND THEM STREAMED A HORDE OF GUARDS.

Внаслідок цього всюди, де прибігли наші втікачі, брами були заздалегідь позамикані. На їх слідах були хмари сторожів.

EAGERLY THE PURSUERS CLOSED IN, TO DRIVE THEIR QUARRY AGAINST THE WALL.

Тепер сторожі притиснули втікачів до муру, підходячи чимраз ближче до них.

TARZAN GLANCED UP. ATOP THE RAMPED PACED ARMED SENTRY. HE AND JANE WERE CAUGHT BETWEEN TWO FIRES.

Тарзан поглянув вгору. На горі муру ходили сюди і туди озброєні сторожі. Втікачі були тепер немов у клітці.

ПЕТЕН ПІДЕ ДО ВЕРЗАЮ

ВІШІ. — В найближчому часі маршал Петен перенесеться з Віші до Верзаю під Парижем, де урядуватиме в Триїнон. Верзай має бути вже вивакований з німецьких військ. Там обцяно Петенови свободу в комунікації зо світом чи тою частиною Франції, що не є окупована німцями. Це не вважають якоюсь несподіванкою, бо того надіялись вже давно. Париж буде далі в німецьких руках, хоч до столиці вернули вже деякі французькі міністерства.

Праця для народу все приносить нагороду. Працюючи для себе, ніколи не чуємося так щасливі, ніж коли працюємо для загалу.

БИЗНЕСОВІ НАГОДИ

НАДЗВИЧАЙНА НАГОДА ДО УЧАСТИ В ДОБРЕ ПОПЛАТНОМУ БИЗНЕСІ

що існує понад 20 літ, постійно зростає і модернізується.

Бізнес вимагає негайного поширення. Основник і власник підприємства ринувся, тепер у перший раз за 20 літ, азиати до підприємств активних спільників, які зможуть не лише закупити в підприємстві удин, але й вкладати в нього свою працю.

Таким спільником буде гарантована в підприємстві праця як селянам. Вимагається доброго знання англійської мови.

Зголошення до приступлення до підприємства адресувати так:

Z 516

c/o SVOBODA

83 Grand Street, Jersey City, N. J.

CHAL 217 E. 65th ST. NEW YORK

НА ПРОДАЖ ДІМ

під ч. 215 1ст 6. вулиця Нью Йорк

(побіч будинку Нар. Дому)

Дуже приступна ціна.

Голоситися до управителів Народного Дому:

Василь Лазута,

Семен Демидчук.

Д-Р С. ЧЕРНОВ

- Госпрі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров.
- Аналіз крові для подружжя свідомства.
- Геморойди й желяки лікуються без операції.

223 SECOND AVE., cor. 14th ST., NEW YORK CITY, Room 14. GRAMERCY 7-7697

Офісові години: 10—8; неділя 11—2. Жінка-доктор до обслуги.

X & Флюороскоп. — Екзамінація \$2.00.

DR. M. SMITH

NEW ADDRESS

224 E. 15th ST., NEW YORK Between 2nd & 3rd Aves. Hours: 12—2, 6—8. Tel.: STUYVESANT 9-1679

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР 321 E. 18th STREET, between 1st and 2nd Avenues, NEW YORK, N. Y. Tel. GRAMERCY 5-2410

Урядові години: рано від 10 до 12. Вечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК НА ФІЛАДЕЛФІЮ й околицю

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ

cor. FRANKLIN & BROWN STS. PHILADELPHIA, PA. Tel. Market 1320 ОБСЛУГА В ДЕНЬ І ВНОЧІ

СЕМЕН П. КАНЯ

Український ПОГРЕБНИК Цілія \$150.00

похорон навіть за 433 STATE ST. PERTH AMBOY, N.J. Phone: P.A. 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК Обслуга швири і чեսна.

Main Office: 383 MORRIS AVENUE, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J. Phone: Essex 3-3347

Branch Office (Філія): 969 SOUTH BROAD ST. TRENTON, N. J. Phone: Trenton 8588

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК заряджує погребани по ціні та швидко як \$150

Обслуга найкраща.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th ST., NEW YORK CITY. Dignified funerals as low as \$150. Telephone: GRAMERCY 7-7661.

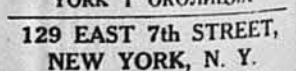
ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В БРОНКСІ, БРОКЛІНІ, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE. (cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y. Tel.: Melrose 5-6577

ВЯЧЕСЛАВ БУДИНОВСЬКИЙ

НЕБІЖЧИК ХОДИТЬ історичне оповідання про цікаві шляхетські й купецькі інтриги з часів, коли історична Польща правила Україною, а турки правили на Балканах на неї на граблях.

ЦІНА 75 ЦЕНТІВ. "SVOBODA" 81-83 GRAND STREET, P. O. BOX 346 JERSEY CITY, N. J.